

mærket Spore, og en Spore, der kildrer altid i Siden paa det arbejdende Landbrug. Det kan man være sikker paa, man behøver ikke at være bange for, at Landbruget i vore Dage saa let falder i Søvn, dertil er Kampen for Tilværelsen alt for haard. — Man har hørt Tale om her, at vor Fremtid skulde ligge i, at vi gif over til en fuldstændig Kunstsmørfabrikation, eller i det Mindste, at vi skulde søge at basere vor Fremtid paa dette, at Danmark kunde blive et kunstsmørfabrikkerende Land. Jeg skal ikke udtale mig meget om den Tanke, men allerede blot et eneste Tankeexperiment i den Henseende forekommer mig at være tilstrækkeligt. Naar man blot tænker sig, hvad allerede de 50 Millioner Pund Smør vilde blive til i Form af Kunstsmør, saa vil jeg spørge: Hvor vil man kunne vise os Markedet for 400 Millioner Pund Smør i Stedet for 50 Millioner Pund Smør? Jeg ser ikke, hvor det Marked findes. Jeg tror, at Befolkningen skal tiltage i en meget betydelig Grad paa Jorden, inden man skulde komme til at faae Afsetning for noget Saadant?

Et skal jeg endelig til Slutning berøre: Saavel i Begyndelsen som i Diskussionens Løb er der talt en hel Del om, at der skulde være noget Farligt ved at komme ind paa den Landbobevegelse, som nu skulde være i Færd med at komme op, og at der skulde være nogle unge Mennesker, som sigte nogle forsærdelig uartige Ord rundt omkring i Landet. Jeg tror dog nok, at jeg er berettiget til at lægge et godt Ord ind for Landbobevegelsen. Skulle vi, der sidde i denne Sal, ikke være enige om, at naar man arbejder paa økonomiske Reforme, kunde det være meget godt, meget hensigtsmæssigt, at vi havde en kraftig virkende Landbobevegelse, som havde sin Opmærksomhed henvendt paa, hvad der tjener til Landbrugets Liv, og som kunde komme frem med sine Krav og sine Ønsker, som kunde være med til at diskutere, hvad der for Landbrugets Bedkommende kunde være til Nytte? Man skal slet ikke være bange, om der skulde stilles nogle forfærdelig store Fordringer op, thi de store Fordringers Kanter blive nok slidte af. Det have vi saa ofte Exempler paa i denne Sal, hvor man kan blive ved at gnide og gnide paa en Sag, indtil den bliver saa rund, at den kan glide ganske rolig uden at støde mod nogen som helst Ting, saaledes at den kommer til i sin Form at ligne et Hul. Saaledes vil det sikkert ogsaa komme til at gaa med mange af Landboreformerne, som kunde frembyde nogle Kanter, at naar de først blive tilstrækkelig kalfatrede af de vise

Herrer, som kaldes Landets Lovgivende Forsamling, kan en meget stor Del, maaste altfor mange af Kanterne blive slebne af. Jeg har intet Galt set fra Landbrugernes Side eller fra Agrarerens, eller hvad man nu vil kalde det — jeg har ikke funnet opdage, at de have fremsat Noget som helst, som kunde være andre berettigede Samfundsinteressjer til nogen væsentlig Støtte. Jeg har her liggende for mig et Program for en af disse Virksomheder paa Landbrugets Omraade. Jeg formaar ikke at indse, at det tilraader et Overtag paa noget som helst Punkt lige overfor Andres berettigede Stilling. Men en Ting vil jeg advare Folk imod, og det er: De kunne saa let komme til at tale om at gribe ind i Andres berettigede Stilling, hvor der er Tale om at ophæve gammel Ret. Ja, der vil man saa let møde den Paastand: Her krænktes en Rettighed. Det er jo netop saaledes, det gaar med Retten, at naar den er bleven gammel, kaldes den for Ret, og saa paastaar man, at det er en Rettighed, som skal respekteres og konserveres. Det kan man være sikker paa, at vil Landbruget skride frem og fordre Resfærdighed og fornøftig Hensyntagen til sig her i Landet, vil man møde det mangfoldige Gange med at sige: Nei, de Rettigheder der skulle konserveres. Men, mine Herrer, ville de lægge Mærke til det, ville de ofte se, at det er netop de gamle himmelfrigende Retfærdigheder, som man ophøier og giver Navn af Rettigheder, der skulle bevares. Det er umuligt at reformere, hvis man ikke kan rive noget af den gamle Ret ned og bygge en ny Ret i Stedet. Derfor siger jeg, at denne Lov, vi her have for, har faaet en saadan Tilslutning hele vort Land over og vil faae en saadan almindelig Tilslutning over hele Landet, at det vil være os umuligt, baade her og ovenpaa, at staa imod det Krav fra Landbrugets Side, som fremkommer. Saaledes vil det være med saa mange andre Ting. Jeg indrømmer, at der er mangfoldige Punkter paa Arbejdernes Program, hvor det ikke kan nytte Noget, at man stiller sig imod dem. De ville melde sig og atter melde sig og ville blive gennemførte, fordi de ere berettigede og fornøftige. Her have vi som sagt fra Landbrugets Side et af de Krav, som det ikke vil være muligt med Rigsdagens forenede Kræfter at sætte sig imod, fordi det er sundt og naturligt og berettiget. Vi kunne vel med al den Indigt og Kløgt og Sagkundskab, som vi besidde, veie det paa alle mulige Maader, og se at lempe det paa det ene Sted og lægge Lidt til paa et andet Sted, men hvis vi ville afvise Sagen som